

Sygn. akt III Kp 122/13

POSTANOWIENIE

Dnia 13 marca 2013 roku

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział III Karny w składzie:

Przewodniczący: SSO Maciej Skórniak

Protokolant: Anna Kamińska

przy udziale Leszka Karpiny prokuratora Prokuratury Okręgowej we Wrocławiu

po rozpoznaniu w sprawie o czyny z art. **286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i in.**

zażalenia pełnomocnika pokrzywdzonej J. G. (1) z dnia 17.01.2013 r. na postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Strzelinie, z dnia 31.12.2012 r., w sprawie Ds. 608/12, w przedmiocie umorzenia postępowania

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanawia

nie uwzględnić zażalenia pełnomocnika pokrzywdzonej J. G. (1) na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w Strzelinie z dnia 31 grudnia 2012 roku, w sprawie sygn. akt Ds. 608/12 i zaskarżone postanowienie o umorzeniu śledztwa utrzymać w mocy.

UZASADNIENIE

W dniu 31 grudnia 2012 r. Prokurator Prokuratury Rejonowej w Strzelinie wydał postanowienie o umorzeniu śledztwa w sprawie:

I. doprowadzenia J. G. (1) przez Ł. G. w okresie od 1 sierpnia 2006 r. do października 2011 r. w S. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez wprowadzenie jej w błąd w zakresie prowadzonej pod jej firmą (...) i (...) działalności gospodarczej, przez zaciągnięcie licznych zobowiązań majątkowych, a w tym:

- w kwocie 77.489, 24 zł wobec (...) sp. z o.o. (...) sp. k. z/s S.

- w kwocie 1.463, 70 zł wobec Usługi (...) –

Handel J. G. (2) z/s we W. w kwocie 15.402, 50 zł wobec B. s. c z/s w S.

- w kwocie 13.163, 70 zł wobec (...) J. M.

- w kwocie 98.347, 21 zł wobec (...) sp. z o.o. Oddział (...) W.

- w kwocie 25.278, 59 zł wobec (...)P. C.I. W.oddział we W.

- w kwocie 7.039 , 25 zł wobec (...) Spółdzielnia (...) z/s we W. ,

- w kwocie 2.190, 45 zł wobec sp. z o.o. (...) z/s w T. P.

- w kwocie 18.576, 97 zł wobec PPHU (...) K. G. z/s w S.

- w kwocie 29.508 zł wobec (...) S.A ,

- w kwocie 3.965 zł wobec Przedsiębiorstwa Handlowo - Usługowego (...) „ s.c. A.E. Ż.
- w kwocie 7.231,99 zł wobec Zakładu Produkcyjno - Usługowego (...)
- w kwocie 4.474, 22 zł wobec (...) Sp. Akcyjna w W.
- w kwocie 55.448, 40 zł wobec Gips B. J. R.
- w kwocie 9.008, 78 zł wobec (...) sp. z o. o.
- w kwocie 12.000 zł wobec (...) sp. z o.o.
- w kwocie 1.230, 93 zł wobec W. p.ul. (...) we W.
- w kwocie 627, 86 zł wobec sp. jawnej (...) L. , U. we W.
- w kwocie 16.786,85 zł wobec (...) s.c. A. R. , K. K. K. , oraz przez zawarcie umów :
- z dnia 1.09.2008 r. ze S. (...) we W.o wynajem lokalu
- umowy (...) z dnia 17 września 2010 r. na wykonanie zadania pn. „U. Gminnego Centrum (...) w B.,,
- umowy (...) z dnia 4 października 2010 r. na wykonanie zadania pn. „ Budowa chodnika w miejscowości M. w ciągu drogi nr (...)

tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. wobec niestwierdzenia przestępstwa;

II. nadużycia uprawnień przez Ł. G. w okresie od 28 lipca 2009 r. do września 2011 r. w S., w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej pod nazwą (...) spółka cywilna " przez zaciągnięcie zobowiązań majątkowych na szkodę J. G. (1) a w tym :

- w kwocie 5.140, 17 zł wobec (...) sp. z o.o. z/s w K.
- w kwocie 13.222, 50 zł wobec Zakładu Produkcji i Handlu (...) z/ s w O.
- w kwocie 14.341, 80 zł wobec Zakładu (...). Ś.
- w kwocie 5.900 zł wobec S. W.
- w kwocie 83.445,49 zł na rzecz (...) sp. z o.o. D. sp.k. oraz przez zawarcie umów:
- z dnia 21 stycznia 2011 r. nr (...) z (...) S.A. Przedsiębiorstwo (...) na zakup płyt spirol o wartości 52.099,26 zł,
- z dnia 18 maja 2011 r. pn „M. w. G.,,

tj. o czyn z art. 296 § 1 k.k. wobec niestwierdzenia przestępstwa;

III. przywłaszczenia w dniu 31 maja 2011 r. ciągnika S. o wartości 18.450 zł na szkodę J. G. (1),

tj. o czyn z art. 284 § 1 k.k. wobec niestwierdzenia przestępstwa;

IV. przywłaszczenia w dniu 2 czerwca 2011 r. koparko - ładowarki o wartości 36.900 zł na szkodę J. G. (1),

tj. o czyn z art. 284 § 1 k.k. wobec niestwierdzenia przestępstwa

V. przywłaszczenia w dniu 1.08.2011 r. kwoty 20.079,26 zł wynikającej z faktury Vat (...) z dnia 5.04.2011 r. wystawionej przez fundację (...) we W.,

tj. o czyn z art. 284 § 1 k.k. wobec niestwierdzenia przestępstwa

VI. przywłaszczenia w dniu 29 sierpnia 2011 r. kwoty 241.730 zł z rachunku bankowego spółki cywilnej (...) przez przelanie tej kwoty na prywatne konto Ł. G.,

tj. o czyn z art. 284 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. wobec niestwierdzenia przestępstwa.

Na powyższe postanowienie w dniu 17 stycznia 2013 r. zażalenie wniósł pełnomocnik pokrzywdzonej J. G. (1), zarzucając wskazanej decyzji:

1. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k., poprzez jego błędną wykładnię i w konsekwencji umorzenie śledztwa w sprawie o czyn opisany w pkt I postanowienia,
2. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 286 § 1 k.k., poprzez jego błędną wykładnię i w konsekwencji umorzenie śledztwa w sprawie o czyn opisany w pkt II postanowienia,
3. obrazę prawa procesowego, tj. art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i w konsekwencji przyjęcie, że dokonane przez Ł. G. czyny nie zawierają znamion czynów zabronionych opisanych w art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. oraz art. 296 § 1 k.k.,
4. obrazę prawa procesowego tj. art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. in fine wobec nie wyjaśnienia jakie fakty organ procesowy uznał za udowodnione, na jakich w tej mierze dowodach uznał, że czyny popełnione przez Ł. G. na szkodę J. G. (1) nie zawierają znamion czynów zabronionych opisanych w art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. oraz art. 296 § 1 k.k.,
5. obrazę prawa procesowego, tj. art. 7 k.p.k. polegającą na błędzie w ustaleniach faktycznych, polegającym na dowolnej ocenie dowodów w sprawie, czego skutkiem było przyjęcie, że czyny popełnione przez Ł. G. na szkodę J. G. (1) nie zawierają znamion czynów zabronionych opisanych w art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. oraz art. 296 § 1 k.k.,
6. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na treść zaskarżonego postanowienia, a polegający na bezzasadnym przyjęciu, że Ł. G. działał w ramach prowadzonej przez J. G. (1) działalności gospodarczej na podstawie jej ustnego upoważnienia i jej akceptacji podejmowanych działań.

Wskazując na powyższe uchybienia, pełnomocnik skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy prokuratorowi celem dalszego prowadzenia postępowania przygotowawczego.

Prokurator Rejonowy w Środzie Śląskiej nie przychyłając się do zażalenia skarżący, przekazał je sądowi wnosząc nieuwzględnienie tego środka zaskarżenia.

W ocenie Sądu zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie, Sąd pragnie zaznaczyć, iż z uwagi na zakres zażalenia pełnomocnika pokrzywdzonej, w którym postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w Strzelinie z dnia 31 grudnia 2012 roku, w sprawie sygn. akt Ds. 608/12 zaskarżył jedynie w zakresie czynów opisanych w tymże postanowieniu w pkt I - IV, rozstrzygnięcie prokuratora o umorzeniu postanowienia zakresie czynów opisanych w pkt od V do VI należy uznać za prawomocne.

W ocenie Sądu postanowienie z dnia 31 grudnia 2012 r. w przedmiocie umorzenia śledztwa w sprawie doprowadzenia w do niekorzystnego rozporządzenia mieniem J. G. (1) (pkt I postanowienia), tj. o czynu z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k., oraz nadużycia uprawnień przez Ł. G. w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej pod nazwą (...) spółka cywilna” przez zaciągnięcie zobowiązań majątkowych (pkt II postanowienia), tj. o czynu z art. 296 § 1 k.k., oraz przywłaszczenia mienia tj. czynu z art. 284 § 1 k.k. (pkt. III i IV), jest słuszne.

Powyższa decyzja wydana została po wykonaniu szeregu niezbędnych czynności procesowych. W toku tych czynności dysponowano dokumentami przedstawionymi przez skarżącą, ale również kopiami dowodów i dokumentów w postaci dokumentacji handlowej, w tym zawartych umów, korespondencji między kontrahentami, faktur VAT, wyciągów z rachunków bankowych, oraz akt postępowań cywilnych. Prokurator przeprowadził nadto dowody w postaci zeznań świadków, a w tym: J. G. (1), Ł. G., A. E., H. C., P. M., P. S., M. M.. Organ postępowania dokonał przy tym właściwej oceny zebranych dowodów oraz w tym zakresie wyciągnął prawidłowe wnioski.

Pełnomocnik skarżącej niezasadnie zarzuca wskazanemu rozstrzygnięciu niewyjaśnienie przez Prokuratora faktów, które uznał za udowodnione, oraz niewskazanie dowodów, na jakich w tej mierze się oparł. Prokurator w obszernym uzasadnieniu, nie tylko w sposób jasny i precyzyjny wyartykułował, w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy, nie tylko przebieg zdarzeń gospodarczych z udziałem Ł. G., J. G. (1) oraz osób zatrudnionych w prowadzonych przez nich firmach, ale także wzajemne relacje między nimi panujące, w tym wiodącą rolę Ł. G., świadomie zaaprobowaną przez J. G. (1), w zawieraniu w ich imieniu transakcji handlowych, prowadzeniu tychże podmiotów gospodarczych. Wskazał przy tym na jakich dowodach oparł swoje ustalenia, jak i określił które dowody uznał za wiarygodne, a którym odmówił nadania takiego przymiotu. Wskazał przy tym, z jakich powodów twierdzenia J. G. (1) uznał za niewiarygodne. Ustalenia Prokuratora w tym zakresie Sąd uznał za w pełni wiarygodne podzielaając ich argumentację.

Odnosząc się do I-go czynu, rozważając możliwość popełnienia przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. – mając na względzie utrwalone w tym zakresie orzecznictwo – zważyć należy, iż w niniejszej sprawie aby przypisać sprawcy popełnienie przestępstwa oszustwa konieczne jest ustalenie spełnienia znamion strony podmiotowej czynu polegającej na tym, iż Ł. G. już w momencie zamierania umowy w imieniu firmy (...), a następnie (...) powziął zamiar doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia J. G. (1) (uprzednio S.), poprzez zatajenie przed nią zawarcia z wymienionymi w tymże punkcie podmiotami gospodarczymi umów.

Przypisując sprawcy popełnienie przestępstwa określonego w art. 286 § 1 k.k. należy wykazać, że obejmował on swoją świadomością i zamiarem bezpośrednim (kierunkowym) nie tylko to, że wprowadza w błąd inne osoby (względnie wyzyskuje błąd), ale także i to, że doprowadza je w ten sposób do niekorzystnego rozporządzenia mieniem - i jednocześnie chce wypełnienia tych znamion. Aby można było przypisać popełnienie przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. organ procesowy winien wykazać, iż w dacie zawarcia wskazanych umów Ł. G. miał zamiar poprzez ich zawarcie uzyskania kosztem J. G. (1) korzyści majątkowej.

Podkreślić przy tym należy to, iż wszystkie wymienione w ustawie elementy przestępstwa oszustwa muszą wystąpić łącznie, a brak któregośkolwiek z nich musi skutkować niemożnością przypisania sprawcy przestępstwa oszustwa (uchwała SN z 15.11.1973 r. OSNKW 1974/1/1).

Tymczasem takiego przestępczego zamiaru doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia mieniem J. G. (1) nie sposób wykazać Ł. G..

Prawdą jest, iż umowy zawarte w imieniu firmy (...), a następnie (...), nie zostały podpisane przez J. G. (1). W tym też zakresie materiał dowodowy został wyłączony do odrębnego rozpoznania. Fakt taki natomiast w świetle ustaleń dokonanych przez prokuratora oraz wskazanych w uzasadnieniu postanowienia, nie może determinować ustalenia co do sprawstwa Ł. G., w zakresie czynów będących przedmiotem niniejszego postępowania, w tym czynu z pkt. I postanowienia.

W oparciu o zgromadzony materiał dowodowy, tak konsekwentne i spójne zeznania Ł. G., H. C., P. M., C. W., za słuszny należy uznać wyrażony przez prokuratora pogląd, iż to Ł. G. był osobą faktycznie kierującą działalnością gospodarczą oraz podejmującą decyzje w zakresie inwestycji i zobowiązań gospodarczych w ramach wskazanych firm jak i (...) s.c.". Materiał dowodowy (zeznania świadków, k. 303-304, 310-311, 778-781, 823-824, 826-829, 1170-1171, 1178-1179) wskazują równocześnie, iż firmami tymi Ł. G. kierował przez okres kilku lat, bez wymaganego formalnego pełnomocnictwa, jednakże za wiedzą i pełną aprobatą J. G. (1). Znamienne jest przy tym to, iż nawet P. S. – brat pokrzywdzonej, z prośbą o pracę zwrócił się nie do siostry, a do Ł. G. (k. 1795v).

Pełnomocnik skarżącej w zażaleniu nie wskazał na jakiegokolwiek nowe, lub nie uwzględnione przez prokuratora okoliczności, które mogłyby wpłynąć na podważenie lub zakwestionowanie tej oceny faktycznej. Ustalenia dokonane przez prokuratora należy traktować jako dokonane w warunkach swobodnej oceny dowodów przewidzianej w art. 7 kpk. Okoliczności podawane przez skarżącego stanowią natomiast, bądź polemikę z ustaleniami prokuratora w oparciu o wiadomości podawane przez samą pokrzywdzoną, które należy uznać za wątpliwe, bądź skupiają się na analizie prawnej w warunkach skuteczności czynności na gruncie prawa cywilnego, co ma nikłe znaczenie dla ustalenia sprawstwa w zakresie realizacji znamion występków będących przedmiotem postępowania.

W świetle powyższych okoliczności tym bardziej nie sposób przyjąć, iż Ł. G. nadużył uprawnień przysługujących mu z tytułu udziałów w spółce cywilnej (...), w rozumieniu art. 296 § 1 k.k.

W tym zakresie dodatkowo podkreślić należy, na co wskazuje świadek C. W., pokrzywdzona udzieliła Ł. G. w dniu 5 sierpnia 2008 r., w imieniu spółki (...) s.c.” pełnomocnictwa do „reprezentowania jej we wszystkich urzędach państwowych oraz wszelkich czynnościach cywilnoprawnych, finansowych i niefinansowych”. (k. 1662)

Zgodzić się zatem należy, iż fakt powstania zobowiązań finansowych po stronie pokrzywdzonej oraz związane z tym roszczenia cywilne, wynikły z transakcji handlowych, o których pokrzywdzona wiedziała lub zdawała sobie z nich sprawę. Jednocześnie nie sposób przyjąć, aby mąż skarżącej, któremu ta powierzyła prowadzenie wspólnie interesów, nadużył udzielonego mu uprawnienia lub niedopełnił ciążącego na nim obowiązku. Ani warunki prowadzenia działalności gospodarczej, ani przepisu prawa o spółkach, nie gwarantują przy tym wyłącznie korzyści, a jedynie ryzyko związane z wynikiem podjętych działań i inwestycji.

Reasumując wbrew twierdzeniom skarżącej zgromadzony materiał nie dostarczył dostatecznych danych uzasadniających fakt popełnienia przestępstw z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k., art. 296 § 1 k.k. oraz art. 284 § 1 kk. Działania wymienionych stron, które legły u podstaw opisanego sporu, wynikały z konfliktu, jaki powstał między wymienionymi w trakcie postępowania rozwodowego, na tle wzajemnych rozliczeń, które mają cywilnoprawny charakter. Nie sposób w działaniach podejrzanego dopatrzeć się znamion ani oszustwa z art. 286 § 1 kk, choć niewątpliwie umowy nie zostały podpisane w rzeczywistości przez J. G. (1), ani przestępstwa z art. 296 § 1 k.k i innych. W ocenie Sądu działania strony mogą znaleźć weryfikację na gruncie prawa zobowiązań, gdzie możliwe będzie wykazanie racji obu stron. Niewątpliwy zaś fakt sporu oraz konfliktu między stronami, ani nawet wartość przedmiotu roszczeń, w zaskarżonym zakresie nie skutkuje samo przez się koniecznością wszczęcia postępowania karnego, ingerencji władzy publicznej i dokonania rozliczeń między stronami.

Wobec powyższego należało orzec jak na wstępie.